

శ్రీహయగ్రీవస్తోత్రము

జ్ఞానానంద మయం దేవం నిర్మలస్ఫటికా కృతిమ్ |
ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవ ముపాస్మహే || 1

స్వతస్సిద్ధం శుద్ధస్ఫటికమణిభూభృత్ప్రతిభటం
సుధా సద్ధీచీభిః ద్యుతిభి రవదాత త్రిభువనమ్ |
అనంతైః త్రయ్యంతైః అనువిహిత హేషా హలహలం
హతాశేషావద్యం హయవదన మీడిమహి మహాః || 2

సమాహారస్సామ్నాం ప్రతిపద మృచాం ధామ యజుషాం
లయః ప్రత్యూహానాం లహరివితతిః బోధజలధేః |
కథా దర్పక్షుభ్య త్కథకకులకోలాహలభవం
హరత్వంత ర్ధ్వాంతం హయవదన హేషా హలహలః || 3

ప్రాచీ సంధ్యా కాచి దంతర్నిశాయాః
ప్రజ్ఞాదృష్టేరంజన శ్రీ రపూర్వా |
వక్త్రీ వేదాన్ భాతు మే వాజివక్త్రా
వాగీశాఖ్యా వాసుదేవస్య మూర్తిః || 4

విశుద్ధ విజ్ఞానఘనస్వరూపం
విజ్ఞాన విశ్రాణన బద్ధదీక్షమ్ |
దయానిధిం దేహభృతాం శరణ్యం
దేవం హయగ్రీవ మహం ప్రపద్యే || 5

అపౌరుషేయై రపి వాక్ప్రపంచైః
అద్యాపి తే భూతి మదృష్టపారామ్ |
స్తువన్నహం ముగ్ధ ఇతి త్వయైవ
కారుణ్యతో నాథ కటాక్షణీయః|| 6

దాక్షిణ్య రమ్యా గిరిశస్య మూర్తిః
 దేవీ సరోజాసన ధర్మపత్నీ |
 వ్యాసాదయోఽపి వ్యపదేశ్యవాచః
 స్ఫురంతి సర్వే తవ శక్తి లేశైః || 7

మందోఽభవిష్యన్నియతం విరించో
 వాచాం నిధే! వంచిత భాగధేయః |
 దైత్యాపనీతాన్ దయయైవ భూయోఽపి
 అధ్యాపయిష్యో నిగమాన్ నచే త్త్వమ్ || 8

వితర్కణోలాం వ్యవధూయ సత్త్వే
 బృహస్పతిం వర్తయసే యత స్త్వమ్ |
 తేనైవ దేవ! త్రిదశేశ్వరాణాం
 అస్పృష్ట డోలాయిత మాధిరాజ్యమ్ || 9

అగ్నౌ సమిధార్చిషి సత్తతంతోః
 ఆతస్థివాన్ మంత్రమయం శరీరమ్ |
 అఖండసారైః హవిషాం ప్రదానైః
 ఆప్యాయనం వ్యోమసదాం విధత్సే || 10

యన్మూల మీదృ కృత్తిభాతి తత్త్వం
 యా మూల మామ్నాయ మహాద్రుమాణామ్ |
 తత్త్వేన జానంతి విశుద్ధ సత్త్వాః
 త్వా మక్షరా మక్షర మాత్మకాం తే || 11

అవ్యాకృతాత్ వ్యాకృతవానసి త్వం
 నామాని రూపాణి చ యాని పూర్వమ్ |
 శంసంతి తేషాం చరమాం ప్రతిష్ఠాం
 వాగీశ్వర! త్వాం త్వదుపజ్ఞ వాచః || 12

ముగ్ధేందు నిష్యంద విలోభనీయాం
 మూర్తిం తవానంద సుధా ప్రసూతిమ్ ||

విపశ్చిత శ్చేతసి భావయన్తే
వేలా ముదారా మివ దుగ్ధసింధోః ॥ 13

మనోగతం పశ్యతి య స్సదా త్వాం
మనీషిణాం మానస రాజహంసమ్ ।
స్వయం పురోభావ వివాదభాజః
కిం కుర్వతే తస్య గిరో యథార్హమ్ ॥ 14

అపి క్షణార్థం కలయంతి యే త్వాం
ఆప్లావయంతం విశదైః మయూఖైః ।
వాచాం ప్రవాహైః అనివారితై స్తే
మందాకినీం మందయితుం క్షమంతే. ॥ 15

స్వామిన్! భవద్ధ్యాన సుధాభిషేకాత్
వహంతి ధన్యాః పులకానుబంధమ్ ।
అలక్ష్మితే క్వాపి నిరూఢమూలం
అంగేష్వివానందథు మంకురంతమ్.॥ 16

స్వామిన్ ! ప్రతీచా హృదయేన ధన్యాః
త్వద్ధ్యాన చంద్రోదయ వర్ధమానమ్ ।
అమాంత మానంద పయోధిమంతః
పయోభి రక్షాం పరివాహయంతి ॥ 17

స్వైరానుభావాః త్వదధీనభావాః
సమృద్ధవీర్యా స్త్వదనుగ్రహేణ ।
విపశ్చితో నాథ! తరంతి మాయాం
వైహారికీం మోహన పింఛికాం తే ॥ 18

ప్రాజ్ఞిర్మితానాం తపసాం విపాకాః(త్)
ప్రత్యగ్ర నిశ్చేయస సంపదో మే ।
సమేధిషీరం స్తవ పాదపద్మే
సంకల్ప చింతామణయః ప్రణామాః ॥ 19

విలుప్తమూర్ధన్య లిపిక్రమాణాం
 సురేంద్ర చూడాపద లాలితానామ్ |
 త్వధంఘ్రి రాజీవ రజః కణానాం
 భూయాన్ ప్రసాదో మయి నాథ! భూయాత్ . || 20

పరిస్పృర న్నూపుర చిత్రభాను
 ప్రకాశ నిర్ఘాత తమోనుషంగామ్ |
 పదద్వయ్యాం తే పరిచిన్మహేన్ద్రః
 ప్రబోధ రాజీవ విభాత సంధ్యామ్. || 21

త్వ త్కింకరాలంకరణో చితానాం
 త్వయైవ కల్పాంతర పాలితానామ్ |
 మంజుప్రణాదం మణినూపురం తే
 మంజూషికాం వేదగిరాం ప్రతీమః || 22

సంచితయామి ప్రతిభా దశాస్థాన్
 సంధుక్షయంతం సమయ ప్రదీపాన్ |
 విజ్ఞాన కల్పద్రుమ పల్లవాభం
 వ్యాఖ్యానముద్రా మధురం కరం తే || 23

చిత్తే కరోమి స్ఫురితాక్షమాలం
 సవ్యేతరం నాథ! కరం త్వదీయమ్ |
 జ్ఞానామృతోదంచన లాలసానాం
 లీలాఘటీయంత్ర మివాశ్రితానామ్ || 24

ప్రబోధసింధో రరుణైః ప్రకాశైః
 ప్రవాళ సంఘాత మివోద్వహంతమ్ |
 విభావయే దేవ! సపుస్తకం తే
 వామం కరం దక్షిణ మాశ్రితానామ్. || 25

తమాంసి భిత్వా విశదైః మయూఖైః
 సంప్రీణయంతం విదుష శృకోరాన్ |

నిశామయే త్వాం నవపుండరీకే
శరద్ధనే చంద్ర మివ స్ఫురంతమ్ || 26

దిశంతు మే దేవ! సదా త్వదీయాః
దయాతరంగానుచరాః కటాక్షాః |
శ్రోత్రేషు పుంసా మమృతం క్షరంతీం
సరస్వతీం సంశ్రిత కామధేనుమ్ || 27

విశేషవిత్పారిషదేషు నాథ!
విదగ్ధ గోష్ఠీ సమరాంగణేషు |
జిగీషతో మే కవితార్కికేంద్రాన్
జిహ్వగ్ర సిహాసన మభ్యుపేయాః || 28

త్వాం చింతయన్ త్వన్మయతాం ప్రపన్నః
త్వా ముద్గృణన్ శబ్దమయేన ధామ్నా |
స్వామిన్! సమాజేషు సమేధీషీయ
స్వచ్ఛంద వాదాహవ బద్ధశూరః || 29

నానావిధానామగతిః కలానాం
నచాపి తీర్థేషు కృతావతారః |
ధ్రువం తవానాథ పరిగ్రహాయాః
నవం నవం పాత్ర మిహం దయాయాః || 30

అకంపనీయా న్యపనీతిభేదైః
అలంకృషీరన్ హృదయం మదీయమ్ |
శంకాకళంకాపగ మోజ్జ్వలాని
తత్త్వాని సమ్యంచ తవ ప్రసాదాత్ || 31

వ్యాఖ్యా ముద్రాం కరసరసిజైః పుస్తకం శంఖచక్రే
బిభ్రద్భిన్న స్ఫటిక రుచిరే పుండరీకే నిషణ్ణః |
అమ్లాన శ్రీ రమృత విశదైః అంశుభిః స్థావయన్మాం
ఆవిర్భూయాత్ అనఘ మహిమా మానసే వాగధీశః || 32

JEEVAR EDUCATIONAL TRUST, UK

SERVE ALL BEINGS AS SERVICE TO GOD. WORSHIP YOUR OWN...RESPECT ALL

Reg Charity: 1139951

www.jetuk.org

info@jetuk.org

వాగర్థసిద్ధి హేతోః పఠత హయగ్రీవ సంస్తుతిం భక్త్యా |
కవితార్కిక కేసరిణా వేంకటనాథేన విరచితా మేతామ్ || 33

కవితార్కిక సింహాయ కల్యాణ గుణశాలినే |
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః || 34

JEEVAR EDUCATIONAL TRUST, UK

SERVE ALL BEINGS AS SERVICE TO GOD. WORSHIP YOUR OWN...RESPECT ALL

Reg Charity: 1139951

www.jetuk.org

info@jetuk.org

STATUE OF EQUALITY